

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 ianuarie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, declarat de către partea vătămată Staci Anton, în cauza penală în privința inculpaților

Buzu Anatolie XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat
în XXXXX

și

Bulgari Eugeniu XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 16.09.2015 - 18.05.2017;

2. Instanța de apel: 14.06.2017 - 26.09.2017;

3. Instanța de recurs: 08.12.2017 - 17.01.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni din 18 mai 2017, Buzu Anatolie și Bulgari Eugeniu au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, la câte 3 ani închisoare, fiecare.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată pe un termen de probațiune de 1 an, pentru fiecare.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunându-se încasarea, în mod solidar, de la Buzu Anatolie și Bulgari Eugeniu în beneficiul lui Staci Anton a prejudiciului material în mărime de 5457 lei, a prejudiciului moral în mărime de 10000 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 3000 lei, iar în total în mărime de 18457 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Buzu Anatolie și Bulgari Eugeniu, la 04 octombrie 2014, ora 06.00, aflându-se în stradă în XXXXX, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o obrăznicie deosebită, fără niciun motiv, intenționat i-au aplicat lui Staci Anton mai multe lovituri cu pumnii în diferite regiuni ale corpului.

Ulterior, Staci Anton în încercarea de a evita maltratarea sa, a intrat în gospodăria unor locuitori ai satului, însă fiind scos de către inculpați din gospodăria în care reușise să intre, a fost lovit din nou de către Buzu Anatolie în diferite părți ale corpului.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- partea vătămată A.Staci, prin care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și acțiunii civile, rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui A.Buzu și E.Bulgari să le fie stabilit termenul de probațiune de 3 ani, precum și să fie încasate din contul inculpaților cheltuielile de judecată: costul

efectuării expertizei medico-legale nr.278 din 24.09.2016, în mărime de 1317 lei, cheltuielile de transport pe perioada derulării urmăririi penale și procesului judiciar, 23 de deplasări, în mărime de 4600 lei și prejudiciul moral în mărime de 30000 lei, invocând că instanța a stabilit un termen de probațiune prea mic în coraport cu circumstanțele săvârșirii infracțiunii și personalitatea inculpaților; - în partea acțiunii civile, instanța a omis să țină cont și de cererea de concretizare a pretențiilor din 28.03.2017;

- avocatul V.Tripac în numele inculpaților A.Buzu și E.Bulgari, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal să fie încetat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii imputate, invocând că instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei; - între inculpați și partea vătămată conflictul a apărut spontan, în rezultatul acțiunilor violente ale lui A.Staci față de A.Buzu; - instanța urma să califice acțiunile inculpaților în baza art.78 alin.(2) Cod contravențional.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, apelul declarat de către avocatul V.Tripac în numele inculpaților A.Buzu și E.Bulgari a fost respins ca nefondat, iar apelul declarat de către partea vătămată A.Staci a fost admis, casată sentința, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, în latura civilă, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea civilă în partea prejudiciului moral a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la A.Buzu și E.Bulgari în beneficiul lui A.Staci a prejudiciului moral în mărime de câte 5000 lei, de la fiecare, în rest, acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral a fost respinsă ca nefondată. Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

Cu referire la apelul declarat de către avocatul V.Tripac în numele inculpaților A.Buzu și E.Bulgari, instanța de apel a indicat că prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și just a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, fiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunii.

Consecvent, instanța de apel a indicat că, vinovăția inculpaților se confirmă prin declarațiile părții vătămate A.Staci, ale martorilor V.Nistrean, N.Nistrean și actele cauzei - raportul de constatare medico-legală nr.5117 din 04.10.2014 și raportul de expertiză medico-legală nr.451 D din 09.12.2014 în privința părții vătămate, prin care s-a constatat vătămare corporală neînsemnată.

Instanța de apel a mai indicat că declarațiile date de către inculpați, prin care nu au recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, sunt neveridice, având drept scop prezentarea unei stări de fapt distorsionate, care să atenueze răspunderea penală a acestora.

Cu referire la argumentul avocatului privind oportunitatea calificării acțiunilor inculpaților în baza art.78 alin.(2) Cod contravențional, instanța de apel a menționat că acestea sunt nefondate având în vedere că, până la cele întâmplate, inculpații nu se cunoșteau cu partea vătămată, intenția acestora fiind îndreptată spre încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, infracțiunea fiind comisă în loc public în prezența altor persoane.

Referitor la apelul declarat de către partea vătămată A.Staci, instanța de apel a menționat că la stabilirea pedepsei inculpaților prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.61, 75 și 90 Cod penal, ținând cont de criteriile generale de individualizare

a pedepsei penale, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpaților, că A.Buzu anterior nu a fost judecat, iar E.Bolgari, are antecedente penale stinse, că ambii se caracterizează pozitiv, precum și de scopul pedepsei și corect a ajuns la concluzia potrivit căreia pedeapsa penală aplicată inculpaților urmează a fi executată cu suspendarea condiționată a ei, pe termenul de probațiune stabilit de prima instanță.

În context, instanța de apel a precizat că argumentele apelantului aduse în susținerea acestui argument sunt declarative, fără a fi bazate pe circumstanțe legal întemeiate.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a menționat că prima instanță, reținând prevederile art.219 Cod de procedură penală, corect a considerat parțial întemeiată acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material doar în partea cheltuielilor efectuate de către partea vătămată, precizând că apelantul nu a prezentat motive plauzibile în temeiul cărora instanța de apel ar putea casa sentința în partea prejudiciului material, or, partea vătămată a prezentat înscrisuri care probează doar prejudiciul material în mărime de 5457 lei.

Pe de altă parte, instanța de apel a sesizat că prima instanță eronat a dispus încasarea prejudiciului moral în mod solidar, or, prejudiciul moral urmează a fi încasat de la fiecare inculpat în parte, ținând cont de rolul fiecăruia la comiterea infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a reținut că A.Staci a fost maltratată în loc public, de două persoane, provocându-i suferințe fizice și psihice, inclusiv suferințele legate de tratament, și astfel ținând cont de gradul de vinovăție, rolul și comportamentul fiecărui inculpat, de suferințele psihice suportate de partea vătămată, a considerat că inculpații urmează să-i achite părții vătămate câte 5000 lei, fiecare, în contul prejudiciului moral cauzat.

Totodată, instanța de apel a indicat că prejudiciul moral în mărimea solicitat de către partea vătămată – 30000 lei, este exagerat, lui A.Staci fiindu-i provocate vătămări neînsemnate, iar potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.278 din 19.07.2016, nu este posibilă stabilirea legăturii cauzale dintre traumatismul craniu-cerebral și fapta comisă de către inculpați.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar partea vătămată A.Staci care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei și în latura civilă, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, pe motiv că instanța a stabilit un termen de probațiune prea mic în coraport cu circumstanțele săvârșirii infracțiunii și personalitatea inculpaților; - în partea acțiunii civile, instanța nu a ținut cont de cererea de concretizare a pretențiilor și neântemeiat a respins încasarea totală a cheltuielilor suportate în urma infracțiunii; - instanța a diminuat nejustificat mărimea prejudiciului moral; - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către partea vătămată A.Staci în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opiniile procurorului și a avocatului V.Tripac în numele inculpaților expuse în referințe, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului ordinar declarat de către partea vătămată, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de

apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile date în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Cu referire la pedeapsa aplicată, Colegiul penal menționează că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Concomitent, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, la stabilirea pedepsei lui A.Buzu și E.Bulgari, instanțele de fond au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art.7, 61 Cod penal și de criteriile generale de individualizare, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, stipulate în art.75 Cod penal, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpaților, că A.Buzu anterior nu a fost judecat, iar E.Bolgari are antecedente penale stinse, că ambii se caracterizează pozitiv, precum și de scopul pedepsei și corect a ajuns la concluzia potrivit căreia pentru corectarea și reeducarea inculpaților urmează a fi aplicată pedeapsa penală cu închisoarea, cu suspendarea condiționată a executării ei, pe un termen de probațiune de un an.

Or, Colegiul penal precizează că, potrivit principiului umanismului, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului.

Colegiul penal consideră argumentele invocate de recurent, precum că instanțele de fond au stabilit un termen de probațiune prea mic în coraport cu circumstanțele săvârșirii infracțiunii și personalitatea inculpaților, se contrazic prin hotărârile pronunțate, acestea fiind motivate, inclusiv, sub acest aspect.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de recurs reține că, reieșind din punctul 6.2. al deciziei instanței de apel, argumentul recurentului, precum că instanța de apel nu a ținut cont de cererea de concretizare a pretențiilor, este unul declarativ, având scopul de a induce în eroare instanța, or instanța de apel, a examinat acțiunea civilă, anume prin prisma cerințelor indicate în această cerere.

Astfel, potrivit cererii, A.Staci a solicitat repararea prejudiciului material în mărime de 3490,16 lei, a prejudiciului moral în mărime de 30000 lei și recuperarea cheltuielilor de judecată în mărime de 8917 lei, în total 42407 lei (f.d.25, v.2).

Verificând criticile aduse în recurs, raportate la materiale cauzei, Colegiul penal consideră că instanțele de fond corect au dispus admiterea parțială a acțiunii civile, pe motiv că A.Staci nu a justificat prin înscrisuri pertinente cheltuielile invocate drept suportate în urma săvârșirii infracțiunii imputate inculpaților, menționând, în același timp,

că prejudiciul material, inclusiv cheltuielile de judecată, au fost probate prin bonuri de casă doar în vederea sumei de 8457 lei.

La acest capitol se reține că, partea vătămată la cererea privind încasarea prejudiciului cauzat prin infracțiune a solicitat încasarea cheltuielilor pentru medicamente prescrise de medic în sumă de 2167 lei, fără a prezenta bon de plată în confirmarea achitării sumei date. La fel, din suma cheltuielilor solicitate de a fi încasate de la inculpat, suportate pentru deplasările la organul de urmărire penală și în instanța de judecată - 4600 lei, s-a confirmat prin bonuri de plată doar cheltuielile de 2800 lei, în rest nefiind prezentate probe certe în suportarea acestora. Mai mult, au fost prezentate bonurile din 23.11.2014, 27.11.2014, 29.11.2014, 20.12.2014, 19.02.2015 însă, din materialele dosarului nu rezultă efectuarea a careva acțiuni de urmărire penală la aceste date cu implicarea părții vătămate și acestea nici nu sunt indicate în cererea de chemare în judecată din 28.03.2017. Totodată, se constată că în cererea respectivă s-a solicitat încasarea cheltuielilor pentru transport pentru data de 06.10.2014, 09.12.2014, 16.03.2015, 18.03.2015, 08.09.2015, 01.06.2016, 04.07.2016, 06.02.2017, 28.03.2017, însă nu s-au prezentat bonurile de plată în confirmarea suportării acestor cheltuieli (24-25 v.2).

Prin urmare, reieșind din probele prezentate în confirmarea cuantumului despăgubirilor materiale suportate de către partea vătămată în legătură cu examinarea prezentei cauze, instanțele de fond au încasat de la inculpat doar acea sumă, care a fost confirmată prin probe incontestabile.

Astfel, Colegiul penal precizează că potrivit art.220 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.

Consecvent, potrivit art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art.239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

La fel, având în vedere prevederile art.1422 și 1423 Cod civil, ținând cont de circumstanțele cauzei și de suferințele psihice și fizice suportate de către recurent, Colegiul penal consideră că instanța de apel just a conchis că mărimea prejudiciului moral solicitat de către A.Staci este exagerată și că acestuia urmează să-i fie reparat prejudiciul moral în mărime de 10000 lei, adică câte 5000 lei de la fiecare inculpat, aceasta urmând a fi o satisfacție echitabilă pentru dauna morală adusă părții vătămate prin infracțiunea comisă.

Complementar celor indicate supra, Colegiul penal ține să menționeze că textul recursului repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art.414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, indicând temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea respectivei soluții, precum și motivele adoptării ei, soluție pe care Colegiul penal și-o asumă în totalitate.

Având în vedere acest aspect, instanța de recurs își însușește alegațiile instanței de apel și consideră că o expunere repetată asupra argumentelor recursului este inutilă, fapt ce corespunde cu jurisprudența și practice CtEDO, care în cauza Albert vs România din 16.02.2010, a statuat în pct.37 că art.6§1 CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze

deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19.04.1994, pct.61). Cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea soluției contestate, precum și motivele adoptării ei, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentele recurentului sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către partea vătămată nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către partea vătămată Staci Anton, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, în cauza penală în privința inculpaților Buzu Anatolie și Bulgari Eugeniu, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 februarie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu